

LUCEAFĂRUL

SĂPTĂMINAL AL UNIUNII SCRITORILOR DIN REPUBLICA SOCIALISTĂ ROMÂNIA ● Redactor-șef EUGEN BARBU ● ANUL VII - Nr. 26 (185) Sâmbătă 13 NOIEMBRIE 1965 — 8 PAGINI, 1 LEU

cu pîine și sare

Presă de săptămîna aceasta a descris călătoria conducătorilor de partid și de stat în regiunile Cluj și Maramureș. Bogata iconografie reportajistică ne înfățișează entuziasmul populației transilvane venite în întâmpinarea țevorășilor Nicolae Ceaușescu și Ion Gheorghe Maurer aflați într-o vizită de lucru, după cum reiese din cuvîntările făcute de către secretarul general al Comitetului Central al partidului. Înclîii oaspeți au vizitat cooperative agricole de producție, Universitatea Babeș-Bolyai, uzine și arse aflate în plină dezvoltare. Ochii aleni ai insolitorilor nu i-a scăpat nici amănunțelul plin de pitoresc al înfîșurii unei nunți maramureșene. După buna noastră tradiție românească, s-au ciocnit paharele și s-au făcut urările pentru un viitor bun. La Combinatul chimico-metalurgic „Gheorghe Gheorghiu-Dej” sau la barajul de pe râul Firiza n-au lipsit observațiile asupra procesului de muncă, subliniindu-se încă o dată că alături de muncitorii din întreaga țară oamenii muncii din această regiune traduc în fapte directivele celui de-al IX-lea Congres al partidului. În orașul Baia-Mare au fost vizitate expoziția permanentă a realizărilor maramureșene și institutul pedagogic, unde conducătorii de partid și de stat au avut un schimb de păreri cu cadrele didactice și cu studenții.

Ce spune literaturii schimbul de vederi între cei ce conduc destinul țării noastre și masele de țărani, muncitori și studenți? Este această vizită numai o călătorie protocolară sau, așa cum rezultă din cuvîntările făcute, are loc procesul de concretizare a unor hotărîri recente luate într-o adunare care a strîns la un loc cele mai însemnate forțe ale națiunii? Noi credem că avem în față exemplul viu al unei conduceri inspirate de ceea ce se spune la vraza poporului, în școlile lui, în atelierile unde se preschimbă fierul și lîngă barajele care vor da din spiritul apelor unca de electricitate în stare să lumineze casa nouă a sateanului din Valea Chioarului. Reînvia astfel o veche tradiție istorică a românilor însemnată și păstrată în cronică.

Remarcabilă pare literaturii, ei însuși cronicar al faptelor semnificative ale epocii, modestia conducătorilor de partid și de stat care orată în cuvinte simple complexitatea procesului istoric pe care-l trăim. Se vede limpede că se pornește de la o bază reală neuitîndu-se dificultățile posibile și mai ales ceea ce avem de făcut. A devenit evident pentru oricine că socialismul nu este un basm spus la gura sobei de către povestitori, și că pentru atingerea bunei stări se fac eforturi repetate, continue, că toată energia noastră este dedicată acestei mărețe opere. În cursul vizitei lor, înclîii oaspeți au văzut de aproape rodul muncii colective a populației locale, cartiere noi, ridicale prin truda românilor, maghiarilor și a altor naționalități într-un efort comun dedicat înfloririi patriei noastre, a tuturor: Republica Socialistă România. Secretarul general al Comitetului Central al partidului în substanțială sa cuvîntare a subliniat că:

„În regiunea Cluj de veacuri trăiesc împreună oameni ai muncii români, maghiari și de alte naționalități. Împreună, ei au făcut de-a lungul istoriei toate bogățiile materiale și spirituale care există în această parte a țării noastre. Toate acestea au fost realizate prin munca lor unită, în ciuda încercărilor de învrăjbiere ale claselor exploatatoare. Istoria este plină de exemple de lupte eroice duse în comun de oamenii muncii români, maghiari și de alte naționalități împotriva exploatații și opriștii, pentru libertate, pentru o viață mai bună. Însuși victoria asupra fascismului, victoria revoluției populare și fărîșirea socialismului în România este rodul luptei unite, sub conducerea partidului nostru, a oamenilor muncii, indiferent de naționalitate.

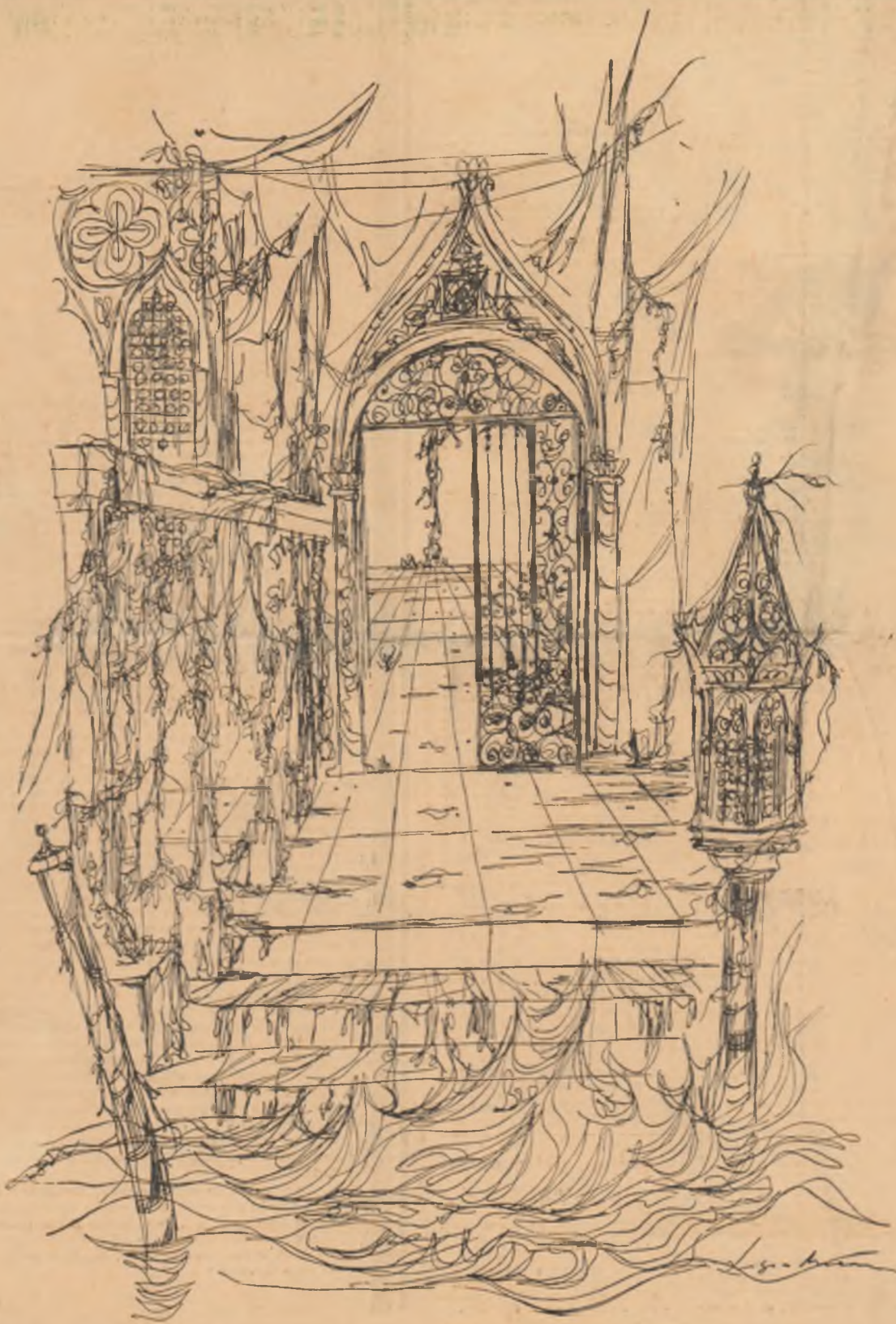
Este meritul partidului nostru comunist că a știut să întărească continuu frăția de neдрунсinat dintre poporul român și naționalitățile conlocuitoare. Regiunea Cluj constituie o pildă via a relațiilor de armonie și frăție în munca și în viața oamenilor muncii de diferite naționalități, ca urmare a politicii naționale juste, marxist-leniniste, dusă de partidul și guvernul nostru.”

Cuvintele acestea înțelepte mi-au reamintit paginile vechi, dar atât de actuale ale marelui vizionar al neamului nostru, Bălcescu. Iată ce scria el cu ani în urmă în „România sub Mihai-Voievod Viteazul”:

„Astfel este țara Ardealului. Dar nu numai artistul și naturalistul, ci încă strategul, politicianul și arheologul cu de multe a se minuna într-acest împodăbit ținut. Cel dintîi va privi și va cerceta cu mirare această puternică și înfrîșnată cetate naturală, scăparea neamurilor în apacile grăni ale istoriei lumii. De oriunde vei veni, ai să urci mult spre a ajunge la dînsa și nu poți intra fără numai prin șapte porți înfrîșnate de natură, lăsa de apărat, foarte anevoie de cuprins. Politicul va admira ferulimea neșilor și a religiilor adunate din toate colțurile lumii pe acest pămînt, unde Dumnezeu însuși pare a le fi chemat, întinzînd înaintea lor o masă așa de îmbelugată, cum și minunatele instituții democratice ce au acroșit acești munți, pe cînd despotismul le mătura din toată Europa.”

Această vizită a conducătorilor de partid și de stat se înscrie într-un vast program pentru dezvoltarea armonioasă a tuturor regiunilor țării, a întregii economii naționale. Opinia publică din țara noastră are clar imaginea legăturii indestructibile dintre conducătorii partidului și statului nostru și masele muncitoare. Angajamentele luate în fața secretarului general al Comitetului Central al partidului și a primului ministru vor fi, așa cum ne-am obișnuit, traduse în viață foarte curînd pentru că nu există cetățean al țării noastre, indiferent de naționalitate, care să nu lupte cu propria lui forță pentru viitorul fericit al patriei.

EUGEN BARBU

Desen de LIGIA MACOVEI

florența albu

matinală

Rămii, întîrzie toamnă,
nu te duce de tot,
preferă-ți muzica în frunze și în cețuri,
de frumusețea dimineților tale vibrez
ca o cîmpie cu mierle.

Zori de noiembrie.
Orașul își deschide inima
arterele roșii palpîta în aer
și oamenii au privirile adolescente,
pe care le-apropie
o depărtare ușoară,
înundată de nostalgii și chemări.

Nu mai știu din ce sînt făcute
casele, caldarimul —
materia e-acum o ardere roșie,
orașul meu laborios e-o mare flacără
ușor fumegînd, în lumina fluidă.

Și-n toate gările
se pregătesc de plecare și vin
oameni, sentimente, distanțe,
iată, pe toate porțile orașului, deschise,
sînt încrustate inimi și nume.

O, lăsați-vă fețele mari
să le ating cu privirea,
lăsați-vă gîndurile și-ngrijorările
zimbetului și ușoara tăcere
care vă-nvăluie ochii,
trec printre voi, dimineața,
printre acoperișurile aburînd de culori
și nu-ndrăznesc nici un gest,
nici un avînt,
și nici nu sînt cuvinte sau gesturi
care să nu se fi făcut muzică

și-n muzica — aceasta
coboară vînturile îmblînzite între ziduri
să se joace
cu smeele albe ale copiilor...

Întîrzie, dimineața, întîrzie,
deși niciodată n-am știut să vorbesc
despre fericire;
ochii mei, deschiși mare, spre oameni,
încap toate cuvintele de dragoste
care inundă distanțele inimii.

alexandru lungu

statuia de iarbă

Umeri aveai
de iarbă fragedă cosită
și privirea de flori de cîmp
legănată pe gene.

Un leagăn de fluturi în ochi
pe buze o adiere de rouă
în vara adîncă purtai.

Zadarnic te căutau
mestecenii — alături de mine.

Nu mai pasărea vacanței,
numai ea lunecînd
o stea de zi căzătoare
în fîntina iubirii
putea să te știe.

O clipă doar, numai ea —
rotindu-se-n fulgere de seninătate
în inimă mi te găsea
ca o statuie de miresme verzui.

În pag. 5

ion gheorghe:
scrisorile
esențiale (xv)

În pag. 7

probleme
actuale
ale prozei

DICȚIONAR DE ISTORIE LITERARĂ CONTEMPORANĂ

szemlér ferenc

Dacă am porni la o analiză cit de cit succintă a activității creatoare multilaterale a lui Szemlér Ferenc...

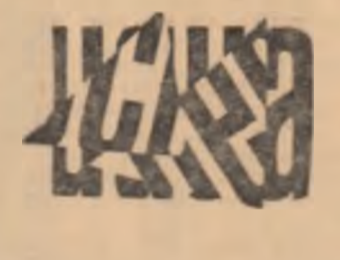
proapătă ce însoțete descoperirile poetului. Din poeziile sale, unele au fost puse în îndemina cititorului român...

În volumul publicat la începutul acestui an, Szemlér Ferenc ne oferă priveliștea unui întreg univers, specific, delictat după legi riguroase...

În volumul „Pirul invizibil” aparut în anul 1940, intitulat mai presisiv în suflul esențial al poeziei...

h. y. stabl

Cu Voica, H.Y. Stabl a debutat strălucit, câștigând admirația criticii, a confrăților în frunte cu Mihail Sadoveanu...

În Măsa Matilda (1931) atenția scriitorilor se îndreaptă spre mediul citadin, unde cu o grămadă zălăvă surprinde climatul apăsător...

Insuși spectacolul morții conștănt pentru autorul admirabil priel pentru re-compararea unei existențe fără sens...

H.Y. Stabl amănă în Frațele meu numi o mare atenție rezoluțiilor psihologice, Matei Ventura prin ferocitatea actului...

către poezii româniei

Poezii ai României, hohotitori în geniu, Ceată dospită sfint pe-o veche liră...

Poezii ai României, bărbați pe steaua ei, Voi, vizită a stelelor în lume, Tristețe fără scop și fără chei...

Renaștere suavă și grea în plasmă vii, Ca mișcătoare turnuri într-o eternă veghe, Copilăroase riuri vă vor împodobi...

Aprindeți-vă iarăși puternicele coame În piețe publice ca-n faldurile proprii, Frunzi noi să vă acleme, Guri noi să vă proclame...

Îrumpă iar în lume din versul vostru vlagă Și crească-n calendare ca o mare voga, Cit lumineză Eminescu, Macedonski, Blaga, Barbu, Bacovia, Argezei, Goga!

E timpul ca pământul acestui suflet sfânt Să explodeze iarăși în genile sale Și să se mute munții în poezie renăscind...

Nici pentru poezie renașterea nu-i alta Căci mii și mii de ritmuri innobilează glasul: Poetul e călăuz care aruncă barda Numai cînd vede pe Mihai Viteazul.

Poezii ai României — un mare, nu poet Se naște — acum din golul fîntinilor cîmpiei Și vocea lui e vocea fîntinilor cîmpiei...

ADRIAN PAUNESCU

strămoșilor

Auzim că v-ați fi lăsat chipul Pe frunză; Dar frunza a căzut. Pe holde; Dar holdele s-au secerat...

LIVIU CALIN

«CEREȘI» Verba — recitările lui, Frațele meu (1940, 1941) «CEREȘI DĂLPĂRE»

petre ghelmez

Dar e atîta lumină în lucruri Și nu vă găseșc! Dar e atîta lumină în lucruri Și nu vă găseșc!

PETRE GHELMEZ

păcală

Există un arbore care se ține de glume; de dimineață pînă seara lasă pe unii să-i privească poamele cu gura căscată...

Și arborele își duce o mîndă la ceață, se face că se scarpină, ride în barbă, se uită la noi și-ntr-o clipă gâsește alte și alte pretexte.

Și unii stau și așteaptă o zi, o viață, sub arborele care se ține de glume și care nu ia în serios decît soarele, ploaia, și pe cei care-l scutură bine...

Și arborele își recruțează gură cască promițîndu-le că vor coborî odată fructele exact în locul pe unde se mîncîncă, inflorîște la marginea drumurilor...

OVIDIU GENARU

eroii de cinematogra

Cit suferă, le este frig Eroii: de cinematogra, Dezvelii; Pe patul înfățat cu alb cerceaf.

Cu-o fragedă nerușinare Își joacă viața, —și joacă moarte, La fiecare întrebare Răspund cu ultima lor carte.

Și supti de generozitate Le este greu că să nu moară. Cu răsuflările-nordate Li încălzim, de din afară.

MARCEL MIHALAȘ

timp în nucă

Din cerul toamnei a răspuns culesul, surd, și s-a înfipt adînc zvîcnind de bobîrnaci...

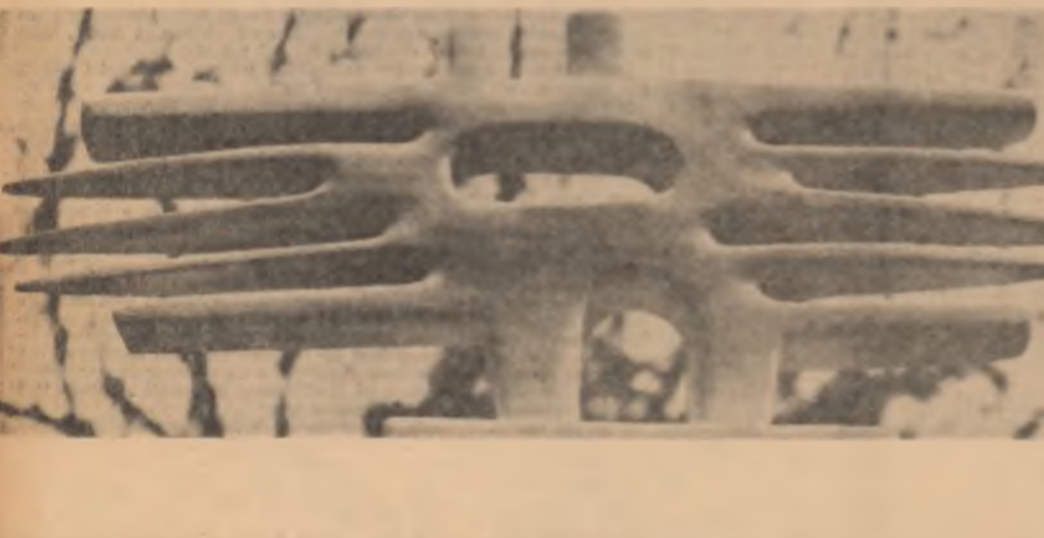
La teasc cu spuma el trece în ciubere, în doage se împlință beția căpătîță — cloceș în frunză necunoscuță viermi...

Și vine-mpărăția ta de galben și de verde și coacit cînd soarele-și descarcă sarica-n gura unei ripe;

în curțile vecine se umflă mirosul de dospit și cîmpu-n paui galben începe a se rupe.

La marginea de verde, aproape de cădere înoată minereul — balans din cer pe lut și porcii se loveșc cu suncele de mere se bat cocoșii-n nucă și se aud cîntînd.

DUMITRU M. ION

VICTOR ROMAN SCULPTURA

Advertisement for 'leul albastru' (The Blue Lion) by Dumitru Radu Popescu. Includes decorative flourishes and the title in large letters.

«Era într-o toamnă frumoasă. Reviste. Cărți cu poezie. Biblioteca. Poezie, cărți de poezii. Ne-am sculat de pe scaun și am plecat să mergem la bibliotecă...

«Era într-o toamnă frumoasă. Reviste. Cărți cu poezie. Biblioteca. Poezie, cărți de poezii. Ne-am sculat de pe scaun și am plecat să mergem la bibliotecă...

